

~~77~~ 77a

78

LXXVII

78

MM
77a-78

قرائت قرآن

۲ نچی جز

ابتدائی ایکنچی اوچنچی صنف بالالورینه مخصوص قرآننی درستلهب
اوقورغه ییکل ترتیب ایله اویره تور کتابدر.

مرتبی، معلم: ن. دوماوی

ایکنچی باصلووی.

ناشرلی: برادران کریمفلر.

مطبعه کریمیه قرانده.

۱۹۱۵

بسم الله الرحمن الرحيم

برنجی درس .

عرب حرفلری بکرمی سبکزدنر :

ا (الف) ب (با) ت (تا) ث (ثا) ج (جیم) ح (حا) خ (خا) د (دال)

ذ (ذال) ر (را) ز (زا) س (سین) ش (شین) ص (صاد) ض (ضاد)

ط (طا) ظ (ظا) ع (عین) غ (غین) ف (فا) ق (قاف) ک (کاف) ل (لام)

م (میم) ن (نون) و (واو) ه (ها) ی (یا)

۲ نچی درس .

خ، غ، ط، ظ، ص، ض، ق حرفلری هر وقت بولغانی قدر قالن
اوقولورغه نبیش؛ فقط ق حرفیگنه اگر آستلی بولسه نچکه اوقولور.
توبه نهگی سوزلرنی درستلهب اوقوگن!

قَالَ - قِيَامَتِ - أَقُولُ - ظَالِمِينَ - ظَلَمًا - ظَهَارًا - ظَلَمْنَا - ضَالٌّ
 قَضِينَا - رَضُوْا - صَابِرِينَ - صَلَحًا - مَصُونٌ - صِيَامٍ
 صَدَقَةٌ - وَضُوءٌ - طَهٌ - أَطْهَرْنَا - تَطِيرْنَا - مَطِيْعٌ - مَطَاعٍ
 طَائِرِينَ - مَطْبُوعٍ - خَلَقَ - خَلَقًا - خَلَقْنَا - آخِرَةَ
 خِلَافٍ - خَالِدِينَ - آخِرٍ - غَفَرَ اللهُ - بِالْغَيْبِ - أَغْلَالٍ
 صَغِيرِينَ - غَلِيْظٌ

۳ نچی درس .

«ر» حرفی اوستلی ، اوتورلی بولسه قالن ، آستلی بولسه نچکه
 اوقولور . اکرده سکونلی بولسه آلهغی حرفکه قارالور : اکرده آلهغی
 حرف اوستلی ، اوتورلی بولسه سکونلی راقالن ، اکرده آستلی بولسه
 نچکه اوقولور .

توبه نه کی سوزارنی درستله ب اوقوگز !

یَنْصُرُ - اَعْرَضَ - اَرَادَ - هَارُونَ - رَحِمَ - رَحْمَنٌ - رَبِّ
 بَرًّا - اَمْرٌ - اَكْبَرُ - رِزْقٌ - نَرِيْدُ - اَرِيْدُ - نَاصِرِينَ

رِضْوَانٍ - أَنْظِرْ - فَأَمْرٌ - أَرْسَلْنَا - أَنْصَرْنَا - اغْفِرْ - أَمْرٌ

فَبَشِّرْنَا - فَبَشِّرْنَا - رَقِيبَةٌ - مَرْقَدَةٌ

٤ نچی درس .

شونلردن قالغان حرفلر هر وقت نچکه اوقولور؛ فقط «الله» دیگان سوزدهگی تشدیدلی لامغنه اکرده آلفغی یاغی اوستلی یا اوتورلی بولسه قالن اوقولور. اما آستلی بولسه نچکه اوقولور.

توبه نکهگی سوزلرنی بیک درستلهب اوقوگز!

خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ

بِمُؤْمِنِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا - يَكَادُ

الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ - وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ -

يَخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا - وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ

وَمَا يَشْعُرُونَ - أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ

بیشنچی درس .

« مد » صوزو دیگان سوز . مد حرفی اوچ : ا ، و ، ی . اوشبو اوچ حرف باشقه بربز حرفنڭ تاوشن صوزار اوچون کیلگاندن گنه مد حرفی بولالر . اگرده اوزلرینڭ تاوشن بلدرر اوچون کیلسه لر یعنی آستلی ، وستلی ، اوتورلی یا که سکونلی (*) بولسه لر مد حرفی بولماسلو .

توبه ننگی سوزلرده مد حرفن تابارغه :

بار - بار - بار - موسی - موعظ - وعد - بیع - بیع
 قوم - زقوم - میسر - میسر - موعود - باع - بیان - فان -
 مبین - مبین هارون - اذا - اعوذ - طوبی

آلتنچی درس .

بعض وقت مد حرفی یازلمی ده قالا . یازلمی قالغان بیرده آنڭ بارلغن بلدرر اوچون علامت قویالر : (ا) اوشبو طوری اوستنی الف اورنینه حرفنڭ اوستینه ، یا اورنینه حرفنڭ آستینه هم اوشبو (و) قالن اوتورنی واو اورنینه حرفنڭ اوستینه قویالر . اوشبو علامتلر قویلغان بولسه ، مد حرفی یازلماسده ، مد حرفی بار کبی صوزوب اوقولا .

طه - قل - به - له ، کبی

(*) مد حرفی اصلده ساکنی ، توکلی آسندن قطع نظر ایله عاده آفرانڭ اوستینه سکون یازلماو اعتبارغه آلتدی . بالارغه آکلایده آنسات .

(۱) مد حرفندىن صوڭ همزه ياكە سكوئلى وتشدىلى حرف بولماسە
بركنە الف بوي سوزلور. موندى مدكە « مد طبيعى » دبورلر.
اوشبو سوزلردە مد طبيعى لرنى تابكز!

فَلَهْ - قِيَامَتٌ - جَاءَ - ضَالٌّ - يَقُولُ - قِيلَ - سَيِّئٌ - الْفَلَامُ
مَلُومٌ - غَفُورٌ - مَا كَانَ - أُمَةٌ - لَا يَسْتَوِي - عَلِيمٌ
ضَارٌّ - بَصِيرٌ

• يەنچى درس •

مد حرفندىن صوڭ همزه كېلسە، همزه ايله مد حرفى اېكاويدە بر
سوزدە بولسەلار « مد متصل » بولا.

مد متصل دورت الف مقدارى سوزلورغە تېيش .

مد متصل بولغان بېردە مد حرفىنىڭ اوستىنە اوشبو (~) علامتى قويالار.
توبەندەگى سوزلردە مد متصل بولغان اورنلرنى طابوب مد حرفى
اوستىنە (~) علامتىن يازارغە هم درستلەب سوزوب اوقورغە:

جَاءَ - سُوءٌ - قِيلَ - خَائِنٌ - خَالِقٌ - مَلَأَكَةَ
أُولَئِكَ - بِالْفُسُوقِ - وَالْعُدْوَانَ مَا يَشَاءُ - يَجِيئُ
يَجِيئُ - لَقَدْ - كَذَلِكَ - مُؤَصَّدَةٌ - مُتَّخِذَةٌ - أَمْرَةٌ

بِرِّى - بَرَاءَةٌ خَلَائِقُ - خَلَقَ - يَسْؤُ - فَسَوْهُمْ

۸ نچى درس .

اۋلگى سوزنىڭ آخىرىدە مەد حەرى فى بولۇپ، صوڭغى سوزنىڭ اۋلىدە
اوقولا تورغان ھىزە بولسە « مەد مەنڧصل » بولا .

مەد مەنڧصل بولغان يېرىدە مەد حەرىڧنىڭ اوستىنە (-) علامتىن قويا لار .
مەد مەنڧصل دورت الفى مەقدارى صوزلورغە تېيىش .

توبەنىڭكى سوزلور دە مەد مەنڧصل بولغان يېرىنىڭ اوستىنە (-) علامتىن

قويۇپ درىستلەپ اوقوڭز!

تُوبُوا إِلَى اللَّهِ - وَمَا أَنَا - مَا لَهُ أَخْلَدُهُ - بِمَا تَعْمَلُونَ
وَمَا أَنْزَلَ - كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى عِيسَى ابْنِ - إِلَّا أَنْفُسَهُمْ -
وَإِذَا نَادَيْتُمْ - اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ - وَنَادَى اصْحَابَ - وَلَا أَنَا
وَرَسُولُهُ إِلَى اللَّهِ - لَهُ أَسْرَى - وَإِذَا قِيلَ فَمَا اسْتَيْسَرَ -
لَا اَعْزِبُهُ أَحَدًا .

۹ نچى درس .

حەرىڧ مەدەن صوڭك سكونلى حەرىڧ ياكە ئىشەيدىلى حەرىڧ كېلسە
مەد لازىم بولا . مەد لازىم دورت الفى مەقدارى صوزلا . مەد لازىم دەدە
حەرىڧ مەد اوستىنە (-) علامتى قويلور .

اگرده حرف مددن سوگره حرف اصلده سکونلی بولمیچه فقط
طنغان چاغنهغنه سکون ایله طنلسه اول بیرده مد عارض بولا. مد عارض
دورت الف مقداری سوزلور. مد عارضده (ـ) علامت یازلماس.
توبه نهگی سوزلورده مد لازملرنی تابوب اوستینه (ـ) قویارغه .
همده مد عارض یاصارغه ممکن بولغان اورنلارنی تابارغه :

اَلِفٌ - لَامٌ - مِیْمٌ - حَاجٌّ - عَلِیْمٌ - خَلَاقٌ
یَفْقَهُونَ - مَفْلِحُونَ - بَصِیْرٌ - قَافٌ - کَافَةٌ - تَخَاضُونَ
دَابَّةٌ - نُونٌ - مُشْرِكِیْنَ - عَالَمِیْنَ - لَا یَشْكُرُونَ
اَتَحَاجُّونِیْ - لَا تَضَارُّ - یُؤْمِنُونَ

۱۰ نچی درس .

آلغنی یاغی اوستلی، اوزی سکونلی بولغان «و» یا که «ی» نك
سوکنهغی حرفکه سکون ایله طنلسه «مدلین» بولا. دورت الف مقداری
سوزلور. مد علامتی (ـ) قویلماس.
توبه نهگی سوزلورده مدلین بولغان بیرلرنی تابارغه :

مِنْ خَوْفٍ - وَلَا نَوْمٍ - وَالصَّیْفِ - خَیْرٌ - خَوْفًا
عَیْنٌ - عَیْنٌ - مِیْسِرَةٌ - مَوْعِظَةٌ

امتحان :

مد طبیعی قایچان بولا؟	ب حرفلری نیچه؟ نیلر؟
مد متصل قایچان؟	یسی حرفلر قالون؟
مد منفصل قایچان؟	ا حرفی نیچک اوقولا؟
مد لازم قایچان؟	یسی حرفلر نیچکه؟
مد عارض قایچان؟	الله سوزی نیچک اوقولا؟
مد لین قایچان؟	رف مد نیچه؟
بو مدلر کوبمی سوزلار؟	

۱۱نچی درس .

ایکی اوست، ایکی آست، ایکی اوتورگه تنوین دیورلر. تنویطلی حرف یا که سکونلی نون ح، خ، ع، غ، ا، ه، حرفلرینک برینه اوچراسه راسی اوزلوب اوقولا. موگمارغه «اظهار» دیلر.

توبه نده کی سوزلرده اظهار بولغان اورنلارنی کورسه توب رستلهب اوقورغه :

مِنْ خَوْفٍ - مِنْهُ - مِنْ لَدُنْهِ - عَلِيمٌ حَكِيمٌ - خَيْرٌ -
عِنْدَهُ - خَيْرٌ اَمَلًا - مِنْ اَمْنٍ - خَيْرًا اَيْرَهُ - ضَلَالٍ
مَبِينٍ - لِيُنْ لَمْ - مِنْ عِنْدِهِ - عَنْهُمْ - جَمَلَةٌ وَاِحِدَةٌ -
مِنْ قَبْلُ - وَمَنْ اَظْلَمُ - كَذِبًا اَوْ قَالُ - حَكِيمٌ عَلِيمٌ

مِنْ شَيْءٍ حَتَّى - قَوْمٍ بَيْنَكُمْ - عَهْدٍ عِنْدَهُ - مِنْ يَشَاءُ
مِنْ رِجْزِ الْإِيمِ - مِنْهَا - خَلَقِ عَلِيمٌ.

*

۱۲ نچی درس .

تنوینلی حرفی یا که سکونلی نون ی، م، ن، و، ل، و حرفلرینک
برینه اوچراسه سکونلی نون هته تنویندن ایستلگان نون تمام یوغاتلادر .
موثکارغه «ادغام» دیورلر .

توبه نهگی سوزلرده ادغام بولغان اورنلارنی تابوب درستلهب
اوقورغه : (*)

مِنْ دُونِهِ - مِنْ رَبِّهِمْ - خَيْرَ لَكُمْ - مِنْ عِلْمٍ - وَمَنْ يَقْبَلْ
شِرَا يَرَهُ - غَفُورٌ رَحِيمٌ - عَذَابًا نَكْرًا - جَمَلَةٌ وَاحِدَةٌ -
مِنْ عَاهِدٍ - ضَلَالٍ مُبِينٍ - أَنْ يَخْلُقَ - مِنْ خَوْفٍ -
مِنْ قَبْلِ - مِنْ وَاقٍ - عَنْ مَا كَانُوا .

*

۱۳ نچی درس .

تنوینلی حرفی یا که سکونلی نون (ب) حرفینه اوچراغانه سکونلی

(*) ل، ر، گ، اوچراغانده ادغامنی ممکن قدر تیز اولور، اما قالغانرینه اوچراغانده
ادغامنی اوزاعراق توتوب اوقو تیشدر .

ون و تنوین (میم) گہ آلماشونا۔ مثلاً: مِنْ بَعْدِهِ (میمِ بَعْدِهِ) بولوب
وقولا موٹارغہ «اقلاب» دیورلر۔

وبہ نہ کی مثالردہ «اقلاب» بولغان اورنلارنی تابوب درستلہب اوقورغہ:

سَمِيعٌ بَصِيرٌ - مِنْ بَيْنِ - وَمَنْ كَانَ - ضَلَالٍ مُبِينٍ -

مَكَانٍ بَعِيدٍ - غَفُورٌ رَحِيمٌ - سَمِيعًا بَصِيرًا - مِنْ بَعْدِ -

حَلَالًا طَيِّبًا - لَيِّنِينَ - مِنْ بَرَهَانَ - شَرَايِرَهُ -

قَوْمٍ بَيْنَهُمْ - لَيِّنَاتٌ - وَمَنْ بَدَلِ -

۱۴ نچی درس

تنونلی حرف یا کہ سکونلی نون ادغام، اظہار، اقلاب حرفلرندن
باشقہ حرفلرگہ اوچراسہ اظہار کبک آچق، ادغام کبی قوشوب بقرمی
ایکی آراده فالدروب اوقولا۔ موٹارغہ «اخفا» دیلر۔ اخفا حرفلری
اون بیش: ص، ف، د، ذ، ث، ج، ش، س، ک، ص، ط، ظ، ز، ت، ق۔
توبہ نہ کی سوزلردہ «اخفا» بولغان اورنلارنی تابوب درستلہب اوقورغہ:

مَنْ كَانَ - مِنْ قَوْمٍ - لِمَنْ شَاءَ - مِنْكُمْ - كُنْتَ

انزَل - فَتَحَ قَرِيبٌ - انظُر - جَمِيعًا ثُمَّ - وَلِيًّا

فَاطِرِ السَّمَوَاتِ - مِنْ أَسْلَمَ - مِنْ شَيْءٍ - يَنْفِقُونَ
 أَمْرًا كَانَ - إِذْ أَنْتُمْ - لَيْنِدِرَ - ضَلَالٍ مُبِينٍ

۱۵ نچی درس

سکونلی میم حافینه اوچراسه ایکیسی بوگه قوشلوب تشدیدلی
 میم کبی او قولور. موکارغه « ادغام مثلین » دیورلر.

اگرده سکونلی میم (ب) حرفینه اوچراسه، میمگه توشکاچ ایرنلرنی
 ب حرفن ئه یتورگه حاضرلهب تاوشنی بورونغه ییبهروب برآز طورولا.
 موکارغه « اخفاء شفویه » دیورلر.

توبه ندهگی مثاللرده « ادغام مثلین و اخفاء شفویه » لرنی

تابوب درستلهب او قورغه :

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ - لَّهُمْ مِنْهَا - وَهُمْ بِالْآخِرَةِ - فَاحْكُم

بَيْنَهُمْ - إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ - أَنْتُمْ بَشَرٌ - وَجَاهِدْهُمْ

بِهَا - وَهُمْ بِالْآخِرَةِ - خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ - ذَالِكُمْ

بِأَنَّهُ - أَجْرُهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ - خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ -

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ .

۱۶ نچى درس .

سكونلى ميم حرفى ميم ايله ب دن باشقه حرفلرگه اوچراسه آراسى
روب او قوللا، موڭارغه «اظهار شفويه» ديورلر .
توبه نده گى سوزلرده «اظهار شفويه» بولغان ييرلرنى كورگه زوب
ستله ب او قورغه :

م فِيهَا - اِنَّهُمْ كَانُوا - وَلَهُمْ عَذَابٌ - اَنْفُسِهِمْ فَضْلٌ -
تَكُنْ - وَهُمْ يَنْهَوْنَ - كُنْتُمْ صَادِقِينَ - اَلَمْ تَرَ -
كَمْ لَبِثْتُمْ - لَكُمْ رَبُّكُمْ - عَلَيْكُمْ يَرْجِعُكُمْ اَوْ يَعْيدُكُمْ
مَلَّتْهُمْ وَاَلَنْ - رَبَّهُمْ اَعْلَمَ - بِكُمْ اَحَدًا - فِي كَهْفِهِمْ
ثَلَاثَ - كَلْبَهُمْ رَجْمًا - مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا .

۱۷ نچى درس .

ق، ط، ب، ج، د حرفلى سكونلى بولسه لر . آزر ا ق اوتور بيروب
اوز دولقنلى ايله) اوقولالر . موڭارغه «قلقله» ديورلر .
توبه نده گى سوزلرنى درستله ب اوقوڭز، قلقله بولغان اورنلارنى تابڭز!

خَلَقْنَاكُمْ - اطعمنا - عبدنا - اجرا - مجملًا -
 اقرا - وادخلنا - وقد - والنجم - تقديراً -
 نطفة - تقرير - قرباناً - علمتم - اتممت - خلقاً -
 اصري - فضل - بعهد - يشترون -

*

۱۸ نجی درس .

الف لام دن صوڭ او شبو او ن دورت حرفنڭ بړی کیلسه لام او قولمی قالا.
 موڭارغه «ادغام شمسیه» دیلر. اوشبو حرفلر: ت، ث، د، ذ، ر، س،
 ش، ص، ض، ط، ظ، ل، ن، ز. اکرده الف لام دن صوڭ توبه نه کی حرفلر نڭ
 بړی کیلسه لام آچق او قوللا. موڭار «اظهار قهرید» دیلر. اوشبو حرفلر:
 ا، ب، غ، ح، ج، ک، و، خ، ف، ع، ق، م، ه، ی.
 توبه نده کی سوزلرده ادغام شمسیه ایله اظهار قهریه لرنی تابوب
 درستله ب او فورغه:

وَالسَّمَاءِ - وَالشَّمْسِ - الصَّالِحِينَ - وَلَا الضَّالِّينَ
 وَالطَّارِقِ - وَالنَّازِعَاتِ - وَالرَّجْعِ - وَاللَّيْلِ

لَعَزِيزٌ - وَالْعَذَابِ - الْيَوْمَ - وَالْآخِرَةِ
سُوَّ الْعَذَابِ - الْحَمْدِ - الْأَلْبَابِ - الْعِزِّ

۱۹ نچی درس

«وقف» برسوزگه کیلوب توفناو دیگان سوز. آخری ایکی اوستلی
ولماغان سوزلر همه سی سکون ایله توفتالا. آخری ایکی اوستلی بولغان
سوز ایسه الف اوزهرینه توفتالا. آخرنده (ة، ة) اوشبو ره وشچه یازلغان
ت حرفی بولغان سوزلر (ه) گه ته یله ندروب توفتالا.
توبه نده گی سوزلرنی وقف قیلگن!

سَلَامٌ - يَعْلَمُونَ - أَجْمَعِينَ - نَصِيرًا - فِرْقَةٌ
كَبِيرًا - وَصَلٌ - وَصُولٌ - كَانَ - قَالَ - بِقَدْرِ
فَجَعَلَ - نَاصِرَةٌ - الْفِرَاقُ - هَدِينَاهُ - وَوَلَدَانٌ
مُخْلِدُونَ - خَالِقِينَ

۲۰ نچی درس

بوتون قرآنده دورت اورن بار، که سز اوقوغان قاعده ارگه خلاف
اولار هق آرالر ی اوزوب اظهار کیلوب اوقولا. موگارغه «سکنه» دیلر.
اوشبو اورنلرده:

سورۂ کھف دہ (عَوَجًا - قِيَمًا) اوشبو سوزدہ اخفا بولورغہ کیرہک
ایدی ، لکن اوزوب اوقورغہ تیش .

سورۂ یس دہ (مِنْ مَرْقَدِنَا - هَذَا) الف بلہن ہاآراسن اوزوب
اوقورغہ .

سورۂ قیامہ دہ (مِنْ - رَاقٍ) بوننہ ادغام بولورغہ کیرہک ایدی .
لکن اوزوب سکنہ قیلاراق اوقولا .

سورۂ مطففین دہ (بَلَّ - رَانَ) .

صوڭ .

